

ՇԻՐԱԿԻ Մ. ՆԱԼԲԱՆԴՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԳԻՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ
ՈՐՈՇՈՒՄ

16 նոյեմբեր 2023, № 5.3

«ՇԻՐԱԿԻ Մ. ՆԱԼԲԱՆԴՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՍՈՒՄ 2023-2027թթ. ԳԻՏԱՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ
ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՆ ՈՒ
ԱՌԱՋՆԱՀԵՐԹՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Ղեկավարվելով ՇՊՀ կանոնադրության 48-րդ կետի 4-րդ ենթակետով՝ ՇՊՀ գիտական
խորհուրդը **ո ր ո շ ու մ է.**

Հաստատել «Շիրակի Մ. Նալբանդյանի անվան պետական համալսարան»
հիմնադրամում 2023-2027թթ. գիտահետազոտական գործունեության զարգացման
հիմնական ուղղություններն ու առաջնահերթությունները (հավելվածները կցված են):

ՇՊՀ ԳԻՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ՆԱԽԱԳԱՀ՝

Ե. ՍԵՐՈԲՅԱՆ

«Շիրակի Մ. Նալբանդյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամում 2023-2027թթ. գիտահետազոտական գործունեության զարգացման հիմնական ուղղությունները

№	Ամբիոն	Հիմնադրամում գիտահետազոտական գործունեության զարգացման հիմնական ուղղությունները՝ ըստ վերջին 5 տարիների արդյունքների (2018-2022թթ.)	Հիմնադրամում 2023-2027թթ. գիտահետազոտական զարգացման հիմնական ուղղությունները՝ ըստ ՀՀ ԿԳՄՍՆ ԲԿԳԿ-ի գիտական աստիճանաշնորհման անվանացանկի բնագավառների և մասնագիտությունների
1	Մաթեմատիկա, ֆիզիկա և ՏՏ	<ul style="list-style-type: none"> Միկրոպոլյար առաձգական բարակ ձողերի, սալերի և թաղանթների տեսություն Դաշտի քվանտային տեսություն Կոհերենտ ոչ ստացիոնար երևույթների ուսումնասիրություն նանոչափական կիսահաղորդչային կառուցվածքներում Մաթեմատիկայի դասավանդման մեթոդիկա Ֆիզիկայի դասավանդման մեթոդիկա 	<p align="center">ՖԻԶԻԿԱՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ</p> <ul style="list-style-type: none"> Դեֆորմացվող պինդ մարմնի մեխանիկա Տեսական ֆիզիկա Կոնդենսացված վիճակի ֆիզիկա <p align="center">ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ</p> <ul style="list-style-type: none"> Դասավանդման և ուսուցման մեթոդիկա (մաթեմատիկա, ֆիզիկա)
2	Աշխարհագրություն և սերվիս	<ul style="list-style-type: none"> Ֆիզիկական աշխարհագրություն Աշխարհաքաղաքականություն Էթնաաշխարհագրություն Զբոսաշրջություն Ռեկրեացիոն աշխարհագրություն Բնապահպանություն Տնտեսական աշխարհագրություն Երկրաբանություն Բժշկական աշխարհագրություն Երկրաբնապահպանություն Զբոսաբանություն Երկրաֆիզիկա Քարտեզագրություն Աշխարհագրության դասավանդման մեթոդիկա 	<p align="center">ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՐԿՐԻ ՄԱՍԻՆ</p> <ul style="list-style-type: none"> Աշխարհագրություն Ընդհանուր երկրաբանություն Երկրաբնապահպանություն <p align="center">ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ</p> <ul style="list-style-type: none"> Ազգագրություն (ազգաբանություն) <p align="center">ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ</p> <ul style="list-style-type: none"> Դասավանդման և ուսուցման մեթոդիկա (աշխարհագրություն)
3	Կենսաբանություն և քիմիա	<ul style="list-style-type: none"> Կենսաքիմիա Մարդու ֆիզիոլոգիա Կենդանաբանություն Կենսատեխնոլոգիա 	<p align="center">ԿԵՆՍԱԲԱՆԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ</p> <ul style="list-style-type: none"> Կենսաքիմիա Մարդու և կենդանիների ֆիզիոլոգիա

		<ul style="list-style-type: none"> • Բուսաբանություն • Կենսաբազմազանություն • Կենսաբանության դասավանդման մեթոդիկա 	<ul style="list-style-type: none"> • Կենդանաբանություն. մակաբուծաբանություն. էկոլոգիա • Միկրոբիոլոգիա. կենսատեխնոլոգիա • Բուսաբանություն. սնկաբանություն. էկոլոգիա <p style="text-align: center;">ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Դասավանդման և ուսուցման մեթոդիկա (կենսաբանություն)
4	Տնտեսագիտություն	<ul style="list-style-type: none"> • Կառավարում • Արտաքին քաղաքականություն և ինտեգրացիոն հարցեր • Տնտեսություն 	<p style="text-align: center;">ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Տնտեսության, նրա ոլորտների տնտեսագիտություն և կառավարում <p style="text-align: center;">ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Քաղաքական գիտության տեսություն
5	Հայոց լեզու և գրականություն	<ul style="list-style-type: none"> • Հայոց լեզու • Ոճաբանություն • Բարբառագիտություն • Լեզվաբանություն • Լեզվի պատմություն • Գրականագիտություն (Հայ նոր գրականություն, Նորագույն և արդի գրականություն) • Գրաբար • Ժամանակակից հայոց լեզու • Գեղարվեստական լեզու • Պատմական քերականություն • Արդի հայերեն • Հայոց լեզվի դասավանդման մեթոդիկա • Մայրենիի դասավանդման մեթոդիկա 	<p style="text-align: center;">ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Հայոց լեզու • Ընդհանուր և համեմատական լեզվաբանություն • Հայ միջնադարյան և նոր գրականություն • Նորագույն շրջանի հայ գրականություն <p style="text-align: center;">ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Դասավանդման և ուսուցման մեթոդիկա (հայոց լեզու, մայրենի)
6	Օտար լեզուներ և գրականություն	<ul style="list-style-type: none"> • Համեմատական տիպաբանություն • Թարգմանաբանության հիմունքներ • Ճանաչողական ոճագիտություն • Միջմշակութային հաղորդակցություն • Բանավոր խոսքի զարգացում • Բանահյուսություն • Գրականագիտություն • Ռուս գրականություն • Ժամանակակից ռուսաց լեզու • Լեզվաբանություն • Անգլերենի դասավանդման մեթոդիկա 	<p style="text-align: center;">ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ռոմանագերմանական լեզուներ • Ռուս գրականություն • Սլավոնական լեզուներ • Բանահյուսություն <p style="text-align: center;">ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Դասավանդման և ուսուցման մեթոդիկա (անգլերեն, ռուսերեն, գերմաներեն)

		<ul style="list-style-type: none"> • Ռուսերենի դասավանդման մեթոդիկա • Գերմաներենի դասավանդման մեթոդիկա 	
7	Պատմություն և իրավագիտություն	<ul style="list-style-type: none"> • Հայոց պատմություն • Սահմանադրական իրավունք • Ընդհանուր պատմություն • Կրոնի պատմություն • Միջազգային հարաբերություններ • Ինտեգրացիոն գործընթացներ • Արևելագիտություն • Հայագիտություն • Կովկասագիտություն • Հանրային իրավունք • Ցեղասպանություն • Պատմամշակութային հուշարձանների պատմություն 	<p>ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Հայոց պատմություն • Համաշխարհային պատմություն <p>ՓԻԼԻՍՈՓՈՅԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Կրոնի տեսություն և պատմություն <p>ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Հանրային իրավունք <p>ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Միջազգային հարաբերություններ • Քաղաքական ինստիտուտներ և գործընթացներ
8	Մանկավարժություն	<ul style="list-style-type: none"> • Ընդհանուր մանկավարժություն • Սոցիալական մանկավարժություն • Հատուկ մանկավարժություն • Մանկավարժական արժեքանություն • Մանկավարժական տեխնոլոգիաներ • Մանկավարժական վալեոլոգիա • Տարրական դպրոցի մանկավարժություն 	<p>ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Մանկավարժության տեսություն և պատմություն • Հատուկ մանկավարժություն (տիֆլոմանկավարժություն, սուրդոմանկավարժություն և օլիգոֆրենոմանկավարժություն, լոգոպեդիա, էրգոթերապիա)
9	Հոգեբանություն և սոցիոլոգիա	<ul style="list-style-type: none"> • Էթնոհոգեբանություն • Ընդհանուր հոգեբանություն • Սոցիալական հոգեբանություն • Զարգացման և կրթության հոգեբանություն • Կլինիկական և հատուկ հոգեբանություն • Ռազմական հոգեբանություն • Նեյրոհոգեբանություն • Մշակույթի սոցիոլոգիա • Միգրացիայի սոցիոլոգիա • Քրեական սոցիոլոգիա 	<p>ՀՈԳԵԲԱՆԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ընդհանուր հոգեբանություն, հոգեբանության տեսություն և պատմություն, անձի հոգեբանություն • Սոցիալական հոգեբանություն • Զարգացման և կրթության հոգեբանություն • Կլինիկական, հատուկ հոգեբանություն • Զինվորական և արտակարգ իրավիճակների հոգեբանություն <p>ՍՈՑԻՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Սոցիոլոգիական հետազոտությունների մեթոդաբանություն,

			տեսություններ, սոցիոլոգիական տեխնոլոգիաներ և գործընթացներ
10	Սպորտ և արվեստ	<ul style="list-style-type: none"> • Ֆիզիկական դաստիարակության և սպորտի տեսության, դասավանդման մեթոդիկայի հարցեր • Դպրոցականների ռազմաֆիզիկական դաստիարակություն • Ֆիզիկական կուլտուրայի պատմություն • Գեղարվեստական մարմնամարզություն • Ժամանակակից սպորտ • Բարձր նվաճումների սպորտ • Ֆիզիկական դաստիարակության տեսություն և մեթոդիկա • Հայկական արվեստ • Արվեստի պատմություն • Արվեստաբանություն • Արվեստի դասավանդման մեթոդիկա 	<p style="text-align: center;">ԱՐՎԵՍՏԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Կերպարվեստ, դեկորատիվ և կիրառական արվեստ, դիզայն <p style="text-align: center;">ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Դասավանդման և ուսուցման մեթոդիկա (ֆիզիկական կուլտուրա, արվեստ)
11	Ռազմական	-	-

«Շիրակի Մ. Նալբանդյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամում 2023-2027թթ. գիտահետազոտական գործունեության զարգացման առաջնահերթությունները

№	Ամբիոն(ներ)	Հիմնադրամում 2023-2027թթ. գիտահետազոտական գործունեության զարգացման առաջնահերթությունները՝ ըստ ՀՀ ԿԳՄՄՆ ԲԿԳԿ-ի գիտական աստիճանաշնորհման անվանացանկի մասնագիտությունների
1	Պատմություն և իրավագիտություն Հայոց լեզու և գրականություն Սպորտ և արվեստ Աշխարհագրություն և սերվիս	<ul style="list-style-type: none"> • Հայագիտություն (Հայոց պատմություն, Հայոց լեզու, Հայ միջնադարյան և նոր գրականություն, Նորագույն շրջանի հայ գրականություն, Արվեստագիտություն /Հայկական արվեստ/, Աշխարհագրություն /Հայաստանի աշխարհագրություն/)
2	Մաթեմատիկա, ֆիզիկա և SS	<ul style="list-style-type: none"> • Դեֆորմացվող պինդ մարմնի մեխանիկա • Տեսական ֆիզիկա • Կոնդենսացված վիճակի ֆիզիկա • Դասավանդման և ուսուցման մեթոդիկա (մաթեմատիկա, ֆիզիկա)
3	Աշխարհագրություն և սերվիս	<ul style="list-style-type: none"> • Ընդհանուր երկրաբանություն